

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ІМЕНІ В.М. КОРЕЦЬКОГО НАН УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ
БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ"

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН
В УМОВАХ КРИЗИ:
практика правозастосування
і шляхи її вдосконалення**

Збірник тез доповідей
за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції
(4-5 червня 2010 року)

Суми
ДВНЗ "УАБС НБУ"
2010

УДК 377.73
ББК 67.402
А43

Редакційна колегія збірника:
д-р екон. наук, проф. *А.О. Сніфанов* (голова редколегії);
д-р екон. наук, проф. *С.М. Козьменко*;
д-р юрид. наук, доц. *В.В. Сухонос*;
канд. іст. наук *А.О. Ткаченко*;
канд. юрид. наук, доц. *В.Д. Чернадчук*;
канд. юрид. наук *В.М. Завгородня* (відповідальний секретар);
М.В. Плотнікова;
М.П. Ткач

Відповідальний за випуск
канд. юрид. наук *В.М. Завгородня*

А43 **Актуальні** проблеми правового регулювання фінансово-кредитних відносин в умовах кризи: практика правозастосування і шляхи її вдосконалення [Текст] : збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (4-5 червня 2010 року) / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. – 308 с.

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на Міжнародну науково-практичну конференцію “Актуальні проблеми правового регулювання фінансово-кредитних відносин в умовах кризи: практика правозастосування і шляхи її вдосконалення”, яка проводиться на базі юридичного факультету ДВНЗ “Українська академія банківської справи Національного банку України” 4-5 червня 2010 року.

УДК 377.73
ББК 67.402

Редагування виконане редколегією збірника. Висловлені в доповідях думки можуть не збігатися з позицією редакційної колегії і не покладають на неї жодних зобов'язань. Доповіді опубліковані мовою оригіналу. Всі права захищені. При використанні матеріалів збірника посилання на них обов'язкові.

© ДВНЗ “Українська академія банківської справи
Національного банку України”, 2010

ЗМІСТ

Секція 1

ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Бондарук Т.І. ГРОШОВІ ПОКАРАННЯ В СЕРЕДНЬОВІЧНІЙ РУСІ.....	12
Волошенко О.В. ФІНАНСОВА СИСТЕМА ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ КОМПОНЕНТ ДЕРЖАВНОСТІ	14
Гавриленко О.А. СТАНОВЛЕННЯ ОСНОВ БЮДЖЕТНОГО ПРАВА АНТИЧНИХ ДЕРЖАВ ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я	17
Головко Б.Г. М.Х. БУНГЕ ПРО ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ІДЕОЛОГІЮ ФІНАНСОВОЇ РЕФОРМИ В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.....	19
Дронів Б.М. ФІНАНСОВЕ ПРАВО В КОНТЕКСТІ ПОДІЛУ ПРАВА НА ПРИВАТНЕ ТА ПУБЛІЧНЕ	21
Змерзлий Б.В. СТАНОВЛЕННЯ МЕСТНИХ ТАМОЖЕННИХ УЧРЕЖДЕНІЙ В ТАВРИЧЕСКОЙ ГУБЕРНИИ (КОНЕЦ ХVІІІ – ХІХ ВВ.).....	24
Кириченко В.Є. ВІДНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ДОВГОСТРОКОВОГО КРЕДИТУ В РОСІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЇ В УМОВАХ ПОРЕФОРМЕННОЇ КРИЗИ.....	28
Коваль А.Ф. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ ЗВ'ЯЗКІВ НА ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ ТА ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ В ПОГЛЯДАХ С. ДНІСТРЯНСЬКОГО.....	35
Ковальова С.Г. СУДОВА ДІЯЛЬНІСТЬ РУСЬКИХ КНЯЗІВ ЯК ДжЕРЕЛО ПОПОВНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ СКАРБНИЦІ	38
Корогод Г.І. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ КРЕДИТНО-ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ У ПЕРІОД ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ СУМЩИНИ)	40
Котенко А.М. ДОГОВІР ЯК СПОСІБ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН, ЩО СТАНОВЛЯТЬ ПРЕДМЕТ ФІНАНСОВОГО ПРАВА.....	44
Лагутин І.Б. О ПРОБЛЕМЕ ПРАВОВОГО ПОНЯТИЯ “РЕГИОН”	47
Міхневич Л.В. ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ В КИЇВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА (1920-1930 рр.)	51

Музика І.В. ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ І КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН У ПРАЦЯХ УКРАЇНСЬКИХ СОЦІОЛОГІВ ПРАВА	56
Нікітін Ю.О. ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ХАРКІВСЬКОГО МІСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ (1870-1900 рр.)	58
Нюхіна П.О. ФІНАНСОВІ УНІВЕРСАЛИ КОЗАЦЬКО-ГЕТЬМАНСЬКОЇ ДОБИ.....	62
Окіпнюк В.Т. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОЗАБЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ОРГАНІВ ДПУ УСРР	66
Олейников В.В. ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ ПОГЛЯДИ М.А. БАЛУГ'ЯНСЬКОГО	69
Редькіна О.М. ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА КРИМСЬКОГО КРАЙОВОГО УРЯДУ ГЕНЕРАЛ-ЛЕЙТЕНАНТА С. СУЛЬКЕВИЧА В ЧЕРВНІ-ЛИСТОПАДІ 1918 РОКУ	75
Ромінський Є.В. ДОГОВОРИ РУСЬКИХ КНЯЗІВСТВ З НІМЕЦЬКИМИ ДЕРЖАВАМИ ЯК ДЖЕРЕЛА ФІНАНСОВО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ	77
Самойленко Е.А. ОСОБЕННОСТИ ФИНАНСИРОВАНИЯ КИЕВСКОЙ ГОРОДСКОЙ ПОЛИЦИИ В XIX В.....	82
Ставицкая И.А. ИСТОРИЧЕСКИЕ ИСТОКИ И ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ В РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ	86
Сухонос В.В. (мол.) ФІНАНСОВА ФУНКЦІЯ ГЛАВИ ДЕРЖАВИ	88
Ткаченко А.О. ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ КРИЗИ	94
Усенко І.Б. ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ АКАДЕМІЇ НАУК	100
Хохуляк В.В. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКИ ФІНАНСОВОГО ПРАВА: ПРАКСЕОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	104
Худояр Л.В. ПРАВОВІ АКТИ УКРАЇНИ – ГЕТЬМАНЩИНИ ЯК ПЕРШІ СПРОБИ СТВОРЕННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	107
Чернявський С.С., Губар С.В. ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ ТА РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ФІНАНСОВЕ ШАХРАЙСТВО	109

Секція 2
ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ
ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Баришніков А.Г.

ПРАВОВИЙ СТАТУС ГОЛОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ:
ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ 116

Власова Т.М.

ЕВОЛЮЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРИМУСУ В ДІЯЛЬНОСТІ НБУ 123

Гафуров А.Д.

НОРМАТИВНІЕ ПРАВОВЫЕ АКТЫ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА ТАДЖИКИСТАНА 128

Спіфанов А.О.

ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 131

Латковська Т.А.

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ
ПРИНЦИПУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ..... 134

Макаренко М.І.

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РЕЖИМУ
ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ 136

Мирославський С.В.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ВЕКСЕЛЬНОГО ПОРУЧИТЕЛЬСТВА
В БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ..... 139

Огорілко Ю.М.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ
В УЯВЛЕННЯХ ПРЕДСТАВНИКІВ МОНЕТАРНОЇ ТЕОРІЇ 141

Пасічник А.В.

НАБУТТЯ КОМЕРЦІЙНИМ БАНКОМ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ 143

Плотнікова М.В.

ПРАВОВІ АКТИ НБУ ЯК ФОРМА ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ 146

Старинський М.В.

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ “ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ” 149

Сухонос В.В.

ПРАВОВИЙ СТАТУС НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ
ТА ЙОГО ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНАМИ ПРОКУРАТУРИ..... 151

Хватик Ю.А.

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ
ПОТРЕБИТЕЛЬСКОГО КРЕДИТА В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ,
УКРАИНЕ И РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ 155

Царьова Л.К. РОЛЬ КРЕДИТНИХ ОБМЕЖЕНЬ У РЕГУЛЮВАННІ ЕМІСІЇ БЕЗГОТІВКОВИХ ГРОШЕЙ.....	158
Червякова Т.А. ПРАВОВАЯ ПРИРОДА ОТЗЫВА ЛИЦЕНЗИИ НА ОСУЩЕСТВЛЕНИЕ БАНКОВСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ (ПО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ)	160
Чернадчук Т.О. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СУБ'ЄКТНОГО СКЛАДУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРАВОВІДНОСИН У СФЕРІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	163
Шаєрук Т.И. К ВОПРОСУ О ПРАВОВОМ АСПЕКТЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ.....	166

Секція 3

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ І РЕФОРМА БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Беляева Л.А. ПРОГАЛИНИ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО КОНТРОЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ДЕРЖАВНОГО КАЗНАЧЕЙСТВА УКРАЇНИ.....	169
Бобкова Л.Л. РОЛЬ ГОСУДАРСТВА КАК СУБЪЕКТА БЮДЖЕТНОГО ПРАВА В РЕАЛИЯХ СТАНОВЛЕНИЯ И РЕФОРМИРОВАНИЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА РФ.....	171
Воротіна Н.В. РОЗГЛЯД І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ ЯК СТАДІЯ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ	174
Гетманець О.П. КОЛІЗІЇ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО КОНТРОЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬНО-РЕВІЗІЙНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ.....	177
Гнатівська А.І. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ.....	179
Гончаров А.В. ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ЯК ОДИН З ОСНОВНИХ НАПРЯМКІВ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ	181
Завальна Ж.В. ДОГОВОРИ ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У БЮДЖЕТНІЙ СФЕРІ	184
Іванова А.Ю. МІСЦЕ ВЛАДНИХ СУБ'ЄКТІВ У СИСТЕМІ УЧАСНИКІВ БЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН.....	186

Клименко М.М. ПОВНОВАЖЕННЯ УКРАЇНИ ЯК СУВЕРЕННОЇ ДЕРЖАВИ В ГАЛУЗІ БЮДЖЕТУ	188
Королева М.Н. НЕНАЛОГОВЫЕ ДОХОДЫ В СИСТЕМЕ ДОХОДОВ БЮДЖЕТОВ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ	190
Кравченко О.В. НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНОГО ОБЛІКУ І БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА	193
Музика-Стефанчук О.А., Нечипорук С.В. ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ САМОСТІЙНОСТІ СУДОВОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ	196
Острович С.Е. ПРО АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВО-МАТЕРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	198
Пауль А.Г. РЕФОРМИРОВАНИЕ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА РОССИИ И МЕЖДУНАРОДНЫЙ ФИНАНСОВЫЙ КРИЗИС	200
Самойленко Є.А. БЮДЖЕТНЕ ПРАВО ЯК ПІДГАЛУЗЬ ФІНАНСОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЕ ОБҐРУНТУВАННЯ	203
Стогова О.В. РОЛЬ ФІНАНСОВИХ ТРАНСФЕРТІВ У ПОДОЛАННІ ПРОБЛЕМИ ДИСБАЛАНСІВ БЮДЖЕТІВ У СУЧАСНИХ ФЕДЕРАЦІЯХ	207
Табачун Б.М. НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ Й БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА	209
Теленик С.С. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УКРАЇНІ	211
Чернадчук В.Д. РЕАЛІЗАЦІЯ НОРМОТВОРЧОЇ ФУНКЦІЇ У БЮДЖЕТНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ	213

Секція 4

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОДАТКОВИХ ВІДНОСИН І ШЛЯХИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ПОДАТКОВОЇ РЕФОРМИ

Біла В.Р. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ПОДАТКОВИХ УГОД ЯК СПЕЦИФІЧНОГО ВИДУ АДМІНІСТРАТИВНИХ ДОГОВОРІВ	217
Головашевич О.О. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ ПРИ ОПОДАТКУВАННІ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	220

Григорьева Е.Н. ПРИНЦИП ЕДИНСТВА НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЫ КАК ОБЕСПЕЧЕНИЕ РЕАЛИЗАЦИИ ПРАВА НА ЭКОНОМИЧЕСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	224
Завгородня В.М. ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ПОДАТКОВИХ ВАЖЕЛІВ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В РЕСПУБЛІЦІ ЛАТВІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	229
Караченцев И.В. СОДЕРЖАНИЕ НАЛОГОВО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ	233
Креницький І.Є. ДО ПИТАННЯ ЩОДО РОЗМЕЖУВАННЯ МАТЕРІАЛЬНИХ І ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПОДАТКОВИХ ПРАВОВІДНОСИН.....	235
Кучерявенко М.П. ПОДАТКОВО-ПРАВОВИЙ РЕЖИМ: ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ АСПЕКТ.....	238
Лукашев О.А. ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ЯК ВИХІДНА КАТЕГОРІЯ ПРИ РЕГУЛЮВАННІ РУХУ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ.....	243
Новікова Д.К. ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІСЦЯ ПОДАТКІВ У СИСТЕМІ ОПОДАТКУВАННЯ УКРАЇНИ	249
Онищук Н.Ю. ВИКОНАННЯ ПОДАТКОВОГО ОБОВ'ЯЗКУ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	250
Пасічна І.О. КЛАСИФІКАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПРАВОВІДНОСИН	252
Свириденко В.М. ПРО ПРАКТИКУ ЗАСТОСУВАННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	255
Соловьева Н.А. НУЖНЫ ЛИ ГОСУДАРСТВУ НАЛОГОВЫЕ ЛЬГОТЫ?.....	258
Тильчик В.В. ЗАХИСТ ПРАВ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ЯК ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ	261
Усенко Є.А. ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ ТА ХАРАКТЕР ДОЮРИСДИКЦІЙНИХ ПОДАТКОВИХ ПРОЦЕДУР	263
Шульженко А.В. СООТНОШЕНИЕ ОБЪЕКТА И БАЗЫ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ В СИСТЕМЕ ЭЛЕМЕНТОВ ПРАВОВОГО МЕХАНИЗМА НАЛОГА.....	267
Якушев А.О. МЕСТО ПАРАФИСКАЛЬНЫХ ПЛАТЕЖЕЙ В ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВА	268

Секція 5
ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОСТІ
ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ТА ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
У ФІНАНСОВІЙ І ГОСПОДАРСЬКІЙ СФЕРАХ

Андрійко О.Ф.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ
У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ..... 272

Боярко І.М., Гриценко Л.Л.

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ САНАЦІЇ
НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УКРАЇНІ 274

Губіна А.Л.

МЕТОДИ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ
ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ 277

Жорнокуй Ю.М.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ АКЦІОНЕРНИХ ПРАВОВІДНОСИН:
ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ДЕЯКИХ ПОЛОЖЕНЬ
ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА 279

Івашова І.П.

ОРЕНДА ЖИТЛА З ПРАВОМ ВИКУПУ ЯК СПОСІБ ПОКРАЩЕННЯ
ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ 285

Коваленко В.В., Коренєва О.Г.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ
(ВІДМИВАННЮ) ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ 287

Корф Д.В.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОТРАСЛЕВОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ В США
(НА ПРИМЕРЕ СФЕРИ ОБРАЗОВАНИЯ)..... 289

Литвин О.П.

ПРО УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМИ ФІНАНСАМИ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ 292

Литвин Ю.А.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО МОНИТОРИНГУ ТА НИЗЬКИЙ РІВЕНЬ
РОЗКРИТТЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВІДМИВАННЯМ БРУДНИХ КОШТІВ..... 294

Маланчук Т.В.

ПРОБЛЕМИ ЕФЕКТИВНОСТІ
ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ
ЗА НЕНАЛЕЖНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПОЖИВАЧІВ ТОВАРІВ 296

Нагребельний В.П.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ
ПРО ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ 299

Параниця С.П.

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОВАДЖЕННЯ
ПО СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ
У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ 302

Пономарчук О.О. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ.....	305
Посилкіна О.В. ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАСАД СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	309
Рябченко О.П. ПРОБЛЕМИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВИЗНАЧЕННЯМ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ДОГОВОРІВ ЯК АДМІНІСТРАТИВНИХ	312
Саєнко М.І. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ КОНТРОЛЮ ТА РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	315
Слободяник Ю.Б. ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ В УКРАЇНІ	318
Усенко Р.А. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	320
Чхиквадзе В.В. ОРГАНИЗАЦИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ: ОПЫТ ИСПАНИИ	322

фінансової операції у разі, якщо здійснення ідентифікації клієнта відповідно до вимог законодавства є неможливим, за винятком операцій щодо зарахування коштів, які надходять на рахунок такого клієнта.

По-четверте. Забезпечення зупинення фінансових операцій, щодо яких є мотивована підозра, що вони пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму, чи щодо яких застосовані міжнародні санкції.

По-п'яте. продовження роботи, спрямованої на подальшу практичну імплементацію міжнародних стандартів у сфері запобігання та протидії легалізації незаконних доходів і фінансуванню тероризму шляхом прийняття нових та внесення змін до чинних нормативно-правових актів, на основі досвіду за зазначених питань, набутого іноземними державами, які входять до Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), інших подібних міжнародних організацій, Базельських принципів оцінки ризиків, у тому числі використовуючи типології легалізації незаконних доходів.

По-шосте. Удосконалення інформаційної взаємодії між Спеціально уповноваженим органом та суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

Д.В. Корф – канд. юрид. наук, ст. преподаватель кафедры финансового права Государственного университета Высшей школы экономики, г. Москва

ОРГАНИЗАЦИЯ ОТРАСЛЕВОГО ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ В США (НА ПРИМЕРЕ СФЕРЫ ОБРАЗОВАНИЯ)

Специфика и значение финансового контроля в сфере образования США определяются рядом факторов, среди которых: существенный удельный вес расходов на образование в региональных и местных бюджетных расходах, а также в расходах консолидированного бюджета; особая роль финансово-правового механизма регулирования сферы образования для федеральных властей; высокая социальная значимость образования; сложность и комплексность определения потребностей участников образовательной системы в финансовом обеспечении; общественные отношения в сфере образования регулируются многими разделами законодательства и права США, что отражается на обширном объеме нормативно-правовой базы, комплексности и множественности юридических норм, действующих в этой сфере.

Объект государственного и муниципального финансового контроля в США представляет собой движение денежных средств в процессе формирования, распределения, перераспределения и использования государственных и муниципальных централизованных и децентрализованных фондов денежных средств в сфере образования.

Главным органом финансового контроля федерального уровня в США считается Главное контрольно-финансовое управление США. Ведомственный финансовый контроль реализует Министерство финансов США, а внутриведомственный – генеральный инспектор Министерства образования США.

На уровне штатов органами финансового контроля, осуществляющими контрольно-ревизионную деятельность в сфере образования, являются финансовый контролер штата, специализированный контрольно-счётный и аудиторский отдел регионального министерства образования.

Главный финансовый инспектор муниципальной единицы или специализированной муниципальной единицы осуществляет финансовый контроль на местном уровне. Также в самостоятельных образовательных учреждениях, например, чартерных школах, вузах, осуществляется внутриведомственный финансовый контроль, который реализуется через контрольно-ревизионные отделы соответствующих образовательных учреждений.

Непосредственное содержание финансового контроля в области финансирования образования состоит в проведении проверок, ревизий и анализа информации с целью выявления нецелевого, неэффективного либо противозаконного использования публичных финансовых ресурсов, прежде всего, органами управления местных образовательных систем, администрациями чартерных и частных школ, а также распорядительными органами вузов, значительно реже – профильными исполнительными органами штатов.

Характерной особенностью финансового контроля в сфере образования в США является установление значительного количества специфических финансовых нормативов и показателей, которые указывают на эффективность использования публичных финансов.

Так, комиссар образования штата Техас в рамках проведения последующего финансового контроля проверяет, чтобы показатель “благополучие на учащегося” не превышал 305 тыс. долл. США. Этот показатель равен стоимости всего налогооблагаемого имущества школьного округа, поделённой на количество учащихся в округе. Если выявляется, что по итогам отчётного периода данный показатель вышел за рамки установленных границ, региональное законодательство пред-

предписывает комиссару направить властям округа предписание об объединении с соседним округом, либо принятии учеников-нерезидентов из другого округа. Таким образом, можно говорить о высокой превентивной роли финансового контроля в сфере образования, поскольку говорить об эффективности финансового контроля можно только в контексте принятых по его итогам решений.

Оценивание эффективности финансового контроля в США имеет свои особенности, которые несвойственны для понимания контрольной функции публичных финансов в Российской Федерации. Так, эффективность работы Главного контрольно-финансового управления США (ГКФУ), в числе обычных показателей количества выявленных нарушений или общего числа заслушанных Конгрессом США свидетельских показаний, определяется “отношением суммы, которая была возвращена в результате деятельности ГКФУ в федеральный бюджет, к сумме затрат на содержание ГКФУ”. Также, результативность работы ГКФУ характеризуется количеством принятых законодательных изменений и поправок на основании рекомендаций ГКФУ.

Финансовый контроль в сфере образования, от эффективности которого во многом зависит уровень финансово-экономического обеспечения образовательной деятельности, имеет, как и сама финансовая система США, трехуровневую структуру. На федеральном уровне осуществляются общегосударственный финансовый контроль (Главное контрольно-финансовое управление США), ведомственный финансовый контроль (Министерство финансов), а также внутриведомственный финансовый контроль (генеральный инспектор Министерства образования США). На региональном уровне органами финансового контроля, осуществляющими контрольно-ревизионную деятельность в сфере образования, являются финансовый контролер штата, специализированный контрольно-счётный и аудиторский отдел регионального министерства образования. На местном уровне институциональную основу финансового контроля в сфере образования составляют главный финансовый инспектор муниципальной единицы или специализированной муниципальной единицы – школьного округа, а также внутриведомственный контрольно-ревизионный отдел школы, включая чартерные школы.